

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Балдәурен» шағын орталығы

Топ: «Айгөлек» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 13-17 қараша айы, 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.11.2023ж	Сейсенбі 14.11.2023ж	Сәрсенбі 15.11.2023ж	Бейсенбі 16.11.2023ж	Жұма 17.11.2023ж
Балаларды қабылдау	Міндеті: өзіне айтылған сөздерді ынта қойып тыңдауға және түсіне білуге үйрету. «Таңғы тілек» Мақсаты: балалардың бір-біріне жылы тілектерін айтуға үйрету. (Қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Міндеті: дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге баулу. «Күлімдейік» Мақсаты: Жағымды эмоционалды орта құру арқылы, бір-бірімен еркін қарым-қатынасқа түсе алуға ықпал ету. (Қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Міндеті: заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту. «Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта» Мақсаты: сипап сезу арқылы заттың пішінін анықтау. (Математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)	Міндеті: сұрақтарға жауап беру, жеке сөйлесу; құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. «Қуыршақты балабақшаға дайындайық» Мақсаты: қуыршақты балабақшаға дайындау үшін балаларға сұрақ қою, жеке ойларын тыңдау. (Сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)	Міндеті: музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. «Хоки-поки» биімен қарсы алу Мақсаты: балалар арасында көңілді орта орнату, белсенді дене қимылына баулу. (Музыка, дене шынықтыру)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру (жеке)	Баланың басқа балалармен қарым – қатынасы жайлы әңгіме	Баланың денсаулығы жайлы әңгіме	Топтық іс-шаралар мен меркелер жайлы әңгіме	Баланың көңіл күйі туралы әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	Міндеті: қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табуға үйрету.	Міндеті: құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін:	Міндеті: Дидактикалық және дамытушы ойындарды,	Міндеті: әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін	Міндеті: Көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық

<p>ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>«Зат неге ұқсайды?» Мақсаты:Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. (Математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>цилиндрді атауға және қолдануға үйрету. «Зат неге ұқсайды?» Мақсаты: пішіндер туралы білімдерін бекіту. (Құрастыру, математика негіздері)</p>	<p>жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. «Артық затты ата» Мақсаты: біртектес заттар арасынан артық затты ажырата білуге үйрету.(Сөйлеуді дамыту,көркем әдебиет, қазақ тілі)</p>	<p>оларға еліктеп, жеткізуге дағдыландыру. «Бауырсақ» Мақсаты:ертегінің мағынасын түсіндіріп айту.Балалардың жануарларды жылдары бойынша ретімен атау. (Көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>қиялдауды дамыту. «Танграм» Мақсаты:Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру. (Математика негіздері, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)</p>
<p>Таңертеңгі жаттығу</p>	<p>Таңертеңгі жаттығулар кешені (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен «аюға» ұқсап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру. «Достар» - жұптасып жүру . Шеңбер бойымен тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау Б.қ.: «Көбелек қонды» Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға, солға бұру, «қонды» деп айту. /6 рет қайталау/ Б. қ.: «Жыланның қозғалысы» Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Қайшы» Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жан-жақта, қолдарды қайшылау. /6 рет қайталау./ Б. қ.: «Жұлдызша» Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту. /6 рет қайталау/ Қорытынды: Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру.</p>				

Таңғы ас	<p>Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)</p> <p>Асың, асың, асыңа,</p> <p style="text-align: center;">Бақыт қонсын басыңа, Дастарханың мол болсын, Көңіл күйің жай болсын. Астарың дәмді болсын!</p> <p>Ботқаны тауысып жеуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету.</p>				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау. (Сөйлеуді дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеті	<p>Денешынықтыру Тақырыбы: «Шалшық су»</p> <p>Міндеті: Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. Шаттық шеңбері.</p> <p>Орнымыздан тұрайық, Қолды белге қояйық. Алақанды соғайық Бір сызықпен жүрейік.</p> <p>Шеңберде:</p> <p>1. Жалпы жетілдіруші жаттығулар. (бас, дене, аяқ бөліктеріне арналған)</p> <p>2. Негізгі қимылды жетілдіруші</p>	<p>Дене шынықтыру Тақырыбы: «Қасқырлар мен лақтар»</p> <p>Міндеті: Қимылдарды белсенді орындауды ойын арқылы дамыту және қимылдарды үйлестіру.</p> <p>Шаттық шеңбері.</p> <p>Біз бақытты баламыз.</p> <p>Шыныға да аламыз, Сәулетті елдің көгінде.</p> <p>Шам-шырақ боп жанамыз.</p> <p>Шеңберде:</p> <p>Жалпы жетілдіруші</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: маман жоспарына сәйкес</p>	<p>Дене шынықтыру (таза ауада)</p> <p>Тақырыбы: «Көңілді жаттығулар жасаймыз»</p> <p>Міндеті: дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу. Қимылды ойын: «Кім баяу?»</p> <p>Мақсаты: Топқа бөліну арқылы жүрістүрлерін баяу түрде орындау. Ережеге сәйкес ойнайды.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары. Еркін ойындары.</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Тақырыбы: «Сикырлы суреттер елінде»</p> <p>Міндеті: артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге баулу. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту.</p> <p>Келдостарым, келіндер,</p>

	<p>жаттығулар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Еденге қойылған заттардан аттап жүру - жан-жаққа баяу айналу <p>(Негізгі қимылдар орындау барысында лента, кілемшелерді қолдану)</p> <p>Қимылды ойын: «Шарлармен алмасу»</p> <p>Тыныс алу жаттығуы: «Шар үру»</p>	<p>жаттығулар.(бас,дене,аяқ бөліктеріне арналған)</p> <p>(Негізгі қимылдар орындау барысында лента, кілемшелерді қолдану)</p> <p>Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»</p> <p>Тыныс алу жаттығуы: «Әдемі гүлдің иісі»</p>			<p>Қолдарыңды беріңдер.</p> <p>Шаттық толы шеңберге,</p> <p>Қуанышпен еніңдер.</p> <p>Шақырамын сендерді,</p> <p>Жолдастарым келбері</p> <p>Толтырайық шаттыққа</p> <p>Дөңгеленген шеңберді.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар: «Әткеншек», «футбол».</p> <p>Тыныс алу жаттығулары: Хош иісті гүл.(мұрынмен дұрыс тыныстау)</p> <p>«Телефон» ойыны.</p> <p>Мақсаты: Дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге баулу.</p>
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық – ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу.</p> <p>Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет етуде ағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p> <p>Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.</p>				
Серуен	Серуен №11 Күнді бақылау. Мақсаты: Күн	Серуен №12 Тұманды бақылау. Мақсаты: Күздегі	Серуен №13 Шықты бақылау. Мақсаты: Күз	Серуен №14 Өткінші жаңбырды бақылау.	Серуен №15 Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау.

	<p>көзінің жарығын күннен тараған сәуле (жарық) оның бүкіл табиғат үшін пайдалы да қажеттілігін ашу. К/О: «Таяқшадан аттап өт» Мақсаты: Жылдамдыққа , ептілікке баулу. (Дене шынықтыру) Еңбек: Гүл шоғы. Мақсаты: Алаңдағы жапырақтарды жинап , олардан әдемі гүл шоғын жасау. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жеке жұмыс: «Бағдаршам» Мақсаты: Бағдаршаммен таныстыру. Жолда жүру ережелерін түсіндіру. Е.Өтетілеуұлы «Бағдаршам» Сақта көше тәртібін Бағдаршамның ал «тілін» Біліпт алдым мен де: Жасыл жанса, демде</p>	<p>тұманды бақылау , тұманның қайдан пайда болатынын түсіндіру. Еңбек: Ағаштардың түптерін қопсыту. Мақсаты: Табиғатты аялай білуге , өсімдіктерге қамқор болуға , оларды күтіп –баптауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жеке жұмыс: Мақал-мәтел. Таза болса- табиғат, Аман болар – адамзат. Мақсаты: Мақал жаттату арқылы баланың сөздік қорын жетілдіріп, сөйлеу мәдениетін, ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың табиғат , денсаулық туралы түсініктерін тереңдету. (Көркем әдебиет) Қимылдық ойын: «Шымшық доп»</p>	<p>ерекшеліктерін көрсете түсіндіру, шықтың пайда болу жолы. Еңбек: Ағаш бұтақтарын жинау. Мақсаты: Балалардың бірлесіп жұмыс жасауға баулу, бастаған істерін аяғына дейін тыңғылықты жасауға үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жеке жұмыс: «Менің Отаным» өлеңін жаттату. Отан –менің ата-анам, Отан-досым , бауырым. Отан-өлкем, астанам, Отан-туған ауылым. Мақсаты: Отанын сүюге, құрметтеуге тәрбиелеу. Патриоттық сезімдерін арттыру. (Көркем әдебиет) Ойын: «Қояндар секіреді». Мақсаты: Қос аяқпен</p>	<p>Мақсаты: Өткінші жаңбыр туралы түсінік беру. Жаңбырдың пайдасы , жаңбыр жауғанына қарап егістікті, бау бақшаны , саяжайдағы көкөніс, жеміс –жидек бәрін қолдан жауындатып суарудың пайдасын ашып түсіндіру. Еңбек: Ағаш түптерін қопсыту. Мақсаты: Ағаш түптерін қопсыту арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жеке жұмыс: «Еңбекпен ел көгерер, Жаңбырмен жер көгерер». Мақсаты: Мақал үйрету арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын</p>	<p>Мақсаты: Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге деэсер ететіндігін түсіндіру. Еңбек: «Біздің ойын алаңы» Мақсаты: Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау. Еңбекқорлыққа баулу. (Қоршаған ортамен таныстыру) Жеке жұмыс : Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. Мақсаты: Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету. (Көркем әдебиет)</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>Алға кетем лезде. Сары жанса , сабыр Сақтай тұрам әзір. Жанса қызыл шоқтай, Қаламын кілт тоқтай. (Көркем әдебиет) К/О: «Үрпек төбет» Мақсаты: Тез жүгіре білуге үйрету, жылдамдыққа , батылдыққа тәрбиелеу. (Дене шынықтыру) Балалардың өз бетімен ойнауы: «Төбешіктен- төбешікке секір» (Дене шынықтыру)</p>	<p>(Дене шынықтыру) Балалардың өз бетімен ойынын ұйымдастыру: 1.Жарысу. 2.Төбешікке секіру. (Дене шынықтыру)</p>	<p>секіруге үйрету.Ептілікке, шапшаңдыққа баулу. (Дене шынықтыру) Еркін ойындар.</p>	<p>түсіндіру. (Көркем әдебиет) Қимылдық ойын: «Допты қуып жет». Балаларды тез жүгіруге үйрету, шапшаңдыққа , ептілікке тәрбиелеу. (Дене шынықтыру) Қимылдық ойын: «Кім тезірек?» Мақсаты: Секіргішпен секіруге үйрету, секіру қабілетін дамыту, ептілікке тәрбиелеу. (Дене шынықтыру)</p>	<p>Қимылдық ойын: «Айгөлек-ау, айгөлек». Мақсаты: Қимыл- қозғалысын дамыта отырып, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. (Дене шынықтыру) Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру: «Қуаласпақ» (Дене шынықтыру)</p>
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарғатұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету (дербес ойын әрекеті).				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоюын қалыптастыру. Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астыңдәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпа мен сусынын төкпей ішуді үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек-орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет етуде дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка таңдау. (Музыка)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, Сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен кию. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету.				

	Қызбалалардыңшаштарынжинауғаәрекетжасауын үйрету. (өзіне-өзіқызмететудағдылары, іріжәнеұсақмоториканыдамыту) Қолдарынжуу, құрғатыпсүрту, сүлгініөзорнынаіліпқоюдыүйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Таза жәнеұқыптытамақтану. Тамақтанумәденетінқалыптастыру. Астытауысыпжеугеүйрету. (мәдени-гигиеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, еңбекәрекеті)				
Балалардындербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	Міндеті:Қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу. «Жаңбыр тамшылары» Мақсаты: шығармашылық дағдыларды қалыптастыру. Өз қалауы бойынша әрекет түрін таңдау. (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру) Міндеті:Құрастыру дағдыларын дамыту, атауға және қолдануға үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. «Киімдер» Мақсаты: балалар қиылған кескіндерден	Міндеті: Балаларды отбасы бейнеленген фотосуреттерді қарауға, отбасы мүшелерін, олардың іс-әрекеттерін атауға, өзінің отбасы, отбасылық қарымқатынас туралы әңгімелеп беруге, жақындарына қамқорлық танытуға баулу. «Менің отбасым» (Қоршаған ортамен таныстыру) Міндеті: ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. Балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше	«Ағаштар» Міндеті: ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалану. Мақсаты: қарапайым заттардың бейнесін бірнеше бөліктер арқылы мүсіндеу. (Сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)	«Кұстар» Міндеті: бірнеше бөліктен тұратын күрделі емес заттарды, жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру (Мүсіндеу, сурет салу) «Күзгі өсімдіктер» Міндеті: Құрастыру дағдыларын дамыту, атауға және қолдануға үйрету. (Құрастыру, қоршаған ортамен таныстыру)	«Күзгі жапырақтар» Міндеті: Бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру. Балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру, мүсіндеуге қызығушылығын ояту (Сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Ойын: «Белгілерді жинап, ата» (пазлдар) Міндеті: Құрастыру дағдыларын дамыту, атауға және қолдануға үйрету. Мақсаты: балалар жол белгілерінің

	киімдердің суреттерін құрастыру.	зерттеуге мүмкіндік беру. «Айтамын және саламын» (Сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) (Сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)			қиылған кескіндерін бүктеп, атайды. (Құрастыру, қоршаған ортамен таныстыру)
Баламен жеке жұмыс	Аяңға өзі қарапайым құрылыстар тұрғызып оларды атауға үйрету.	Айзереге қысқа өлеңдерді анық, асықпай айтуға, әр сөзді дұрыс айтуға үйрету.	Расулға қоршаған ортаға қамқорлық жасауға, қауіпсіздік ережелеріне үйрету.	Жомартқа 3-5сөзден тұратын тіркестерді, сөйлемдерді айтуға үйрету, жол белілерін жаттату.	Томириске қарапайым пазлдарды дұрыс жинауға үйрету. Көлік атауларын дұрыс және нақты айтқызу.
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; Серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Серуен	Серуен №11 Күнді бақылау.	Серуен №12 Тұманды бақылау.	Серуен №13 Шықты бақылау.	Серуен №14 Өткінші жаңбырды бақылау.	Серуен №15 Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау.
Балалардың үйге қайтуы	Баланың бүгінгі көңіл-күйін баяндау.	Баланың бүгінгі тәртібі жайлы әңгімелесу	Баланың бүгінгі жетістігі жайлы әңгіме	Ауа райына байланысты баланың киімі туралы әңгіме	Алда болатын іс-шараларға қатысты әңгіме